

اثر نمک: ترمودینامیک و کاربردها

تألیف:

دکتر رحمت صادقی
نوسيبه ابراهيمى

سری هافمیستر

$(CH_3)_4N^+$	K^+	Na^+	Li^+	Mg^{2+}	Ca^{2+}	$C(NH_2)_3^+$
CO_3^{2-}	SO_4^{2-}	$H_2PO_4^-$	F^-	Cl^-	Br^-	NO_3^-

افزایش کشش سطحی محلول

کاهش حلالیت پروتئین

افزایش پایداری شکل طبیعی پروتئین

کاهش کشش سطحی محلول

افزایش حلالیت پروتئین

کاهش پایداری شکل طبیعی پروتئین

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

اثر نمک: ترمودینامیک و کاربردها

University of
Kurdistan

تألیف:
دکتر رحمت صادقی
نوسیبه ابراهیمی

سرشناسه - ۱۳۵۵ : صادقی، رحمت،

عنوان و نام پدیدآور :

اثر نمک: ترمودینامیک و کاربردها/
تألیف رحمت صادقی ، نوسيييه ابراهيمى.

مشخصات نشر :

سنندج : دانشگاه کردستان ، ۱۳۹۳ .

مشخصات ظاهری :

۲۸۹ ص. : تصویر، جدول، نمودار.

شابک :

۹۷۸-۹۶۴-۲۷۹۷-۶۰-۸

وضعیت فهرست نویسی : فیبا

یادداشت :

کتابنامه.

موضوع :

ترمودینامیک

موضوع :

نمک

موضوع :

سیستم های فازی

موضوع :

مواد فعال در سطح

- شناسه افزوده :

ابراهيمى، نوسيييه، ۱۳۶۶

رده بندی کنگره :

۱۳۹۳ / ۲۶۵ / ۲۶۵ / ۱۳۹۳ ص

رده بندی دیوبی :

۶۲۱/۴۰۲۱

شماره کتابشناسی ملی :

۳۶۵۷۸۷۱

اثر نمک: ترمودینامیک و کاربردها

تألیف: دکتر رحمت صادقی / نوسيييه ابراهيمى

انتشارات دانشگاه کردستان

طراحی جلد و صفحه آرایی: شاهو احمدیان

نوبت چاپ: اول - ۱۳۹۳ / شمارگان ۱۵۰۰

قیمت: ۱۲۰۰۰ تومان

مرکز پخش: سنندج، سه راه ادب، مجتمع تجاری کردستان، واحد ۱۶۱، ۱۶۲ و ۱۶۳، انتشارات علمی کالج

تلفن: ۰۸۷ - ۳۳۲۲۹۱۰۸۶ - ۰۸۷ - ۳۳۲۲۳۷۷۲۳۷ - ۰۸۷ فکس: ۳۳۲۲۳۵۷۹۶

حقوق چاپ و نشر برای ناشر محفوظ است.

فهرست مطالب

۷	پیشگفتار
	فصل ۱) مقدمه‌ایی بر اثر نمک
۱۱	۱-۱ مقدمه
۱۴	۱-۲ اثر نمک
۲۱	۱-۳-۱ نظریه‌های اثر نمک
۲۲	۱-۳-۲ نظریه‌های آب پوشی
۲۳	۱-۳-۳ نظریه‌های دوقطبی آب
۲۵	۱-۳-۴ نظریه‌های الکتروستاتیک
۲۶	۱-۳-۵ نظریه‌های فشار داخلی
۲۸	۱-۳-۶ نظریه‌های مبتنی بر نیروهای واندروالسی
۲۹	۱-۳-۷ نظریه جدید اثر نمک (نظریه مبتنی بر مطالعات ایزوپیستیکی)
۳۲	۱-۴ آب به عنوان مایعی ساختار یافته
۴۰	۱-۵ تأثیر یون‌ها بر ساختار آب
۴۲	۱-۵-۱ تأثیر یون‌ها بر ویسکوزیتیه محلول
۴۴	۱-۵-۲ تأثیر یون‌ها بر دینامیک حلال
۴۸	۱-۵-۳ شواهد ترمودینامیکی تأثیر یون‌ها بر ساختار آب
۵۰	۱-۵-۴ اثرات آنتروپوییکی یون‌ها بر ساختار آب
۵۶	۱-۵-۵ شواهد ترمودینامیکی حاصل از انتقال یون‌ها از D_2O به H_2O
۶۱	۱-۶ سری هافمیستر
۶۵	منابع

فصل ۲) اثر نمک بر پایداری و حلالیت پروتئین‌ها

۶۹	۲-۱ اهمیت مطالعه اثر نمک بر محلول‌های پروتئینی
۷۱	۲-۲ ساختار پروتئین
۷۳	۲-۳-۱ مروی مختصر بر آزمایش‌های هافمیستر
۸۱	۲-۴-۱ خالص سازی پروتئین‌ها به روش نمک زدایی
۸۷	۲-۵-۱ چگونگی تأثیر نمک بر پایداری و حلالیت پروتئین‌ها
۱۰۰	۲-۶-۱ حلالیت پروتئین در محلول‌های آبی و ارتباط آن با سایر کمیت‌ها
۱۰۰	۲-۶-۲ ارتباط حلالیت پروتئین در محلول‌های آبی با ضریب دوم و بیریال اسمزی
۱۰۳	۲-۶-۳ ارتباط حلالیت پروتئین در محلول‌های آبی با پارامتر اتصال ترجیحی
۱۰۶	۲-۷-۱ اثر نمک بر فعالیت پروتئین‌های آنتی فریز
۱۱۵	منابع

فصل ۳) اثر نمک در تشکیل سیستم‌های دوفازی آبی

۱۱۷	۳-۱ سیستم‌های دوفازی آبی
۱۲۱	۳-۲-۱ مطالعه اثر نمک با استفاده از داده‌های تعادل فاز

فهرست مطالب

۱۲۲.....	۱-۲-۳- نمودار فاز سه جزئی
۱۲۵.....	۲-۲-۳- چگونگی تعیین داده های منحنی باینودال و خطوط اتصال
۱۲۶.....	۳-۲-۳- استفاده از داده های تعادل فاز مایع-مایع در تعیین ثابت اثر نمک
۱۳۸.....	۴-۲-۳- پدیده نمک زدایی و آب پوشی ترجیحی غیرالکتروولیت
۱۴۰.....	۵-۲-۳- استفاده از داده های تعادل فاز مایع-مایع در محاسبه کمیت های ترمودینامیکی فرآیند تشکیل سیستم دوفازی آبی
۱۴۵.....	۳-۳- بررسی اثر نمک و ارتباط بین رفتار تعادل مایع-مایع و تعادل مایع-بخار سیستم های دوفازی آبی
۱۵۷.....	۴-۳- تأثیر عوامل مختلف بر نمودار فاز سیستم های سه جزئی { آب + حل شونده + حل شونده }
۱۵۷.....	۱-۴-۳- اثر دما، نوع نمک، نوع و جرم مولی پلیمر بر رفتار تعادل فاز مایع-مایع سیستم های آبی پلیمر-نمک
۱۸۰.....	۲-۴-۳- اثر دما، نوع مایع یونی، نوع نمک و pH محلول بر رفتار تعادل فاز مایع-مایع سیستم های آبی مایع یونی-نمک
۲۱۹.....	۳-۴-۳- اثر دما، نوع مایع یونی و نوع آمینواسید بر رفتار تعادل فاز مایع-مایع سیستم های آبی مایع یونی-آمینواسید
۲۲۵.....	۴-۴-۳- اثر دما، نوع مایع یونی-کربوهیدرات
۲۲۸.....	۵-۴-۳- اثر دما، نوع مایع یونی و نوع پلیمر بر رفتار تعادل فاز مایع-مایع سیستم های آبی پلیمر-مایع یونی
۲۵۶.....	۶-۴-۳- اثر دما، نوع الکل و نوع نمک بر رفتار تعادل فاز مایع-مایع سیستم های آبی الکل-نمک
۲۶۲.....	منابع

فصل ۴) اثر نمک بر رفتار مایسلی سورفکتانت ها

۲۶۹.....	۱-۴ سورفکتانت
۲۷۱.....	۲-۴ غلظت مایسلی بحرانی
۲۷۴.....	۳-۴ ترمودینامیک مایسلی شدن
۲۷۷.....	۴-۴ اثر نمک بر رفتار مایسلی سورفکتانت ها
۲۸۶.....	منابع
۲۸۷.....	چکیده انگلیسی

پیشگفتار

۷ | پیشگفتار

موضوع اثر نمک یکی از مباحث بسیار مهم است که از دیرباز مورد توجه پژوهشگران واقع بوده و هم‌اکنون نیز گروه‌های تحقیقاتی مختلفی در سراسر دنیا در حال انجام مطالعه و پژوهش در این زمینه هستند. اگرچه اطلاعات موجود در منابع علمی در این زمینه بسیار گسترده است، اما اغلب مطالعات بصورت جزیره‌ایی است و هیچ منبع علمی حتی در زبان انگلیسی وجود ندارد که توانسته باشد موضوعات مختلف اثر نمک را بصورت منسجم در کنار هم قرار دهد و بین آنها ارتباط برقرار کند. مطالعات و تحقیقات ما در سال‌های اخیر نشان می‌دهد که اهم مطالعات انجام شده در این زمینه دارای وجه مشترکی هستند که این وجه اشتراک می‌تواند جذابیت خاصی به این موضوع ببخشد. این ارتباط بسیار جذاب بین موضوعات مختلف اثر نمک و نبود کتاب و یا حتی مقاله مروری که به این موضوع پرداخته باشد، ما را بر آن داشت تا در فکر تالیف کتاب حاضر باشیم. بطور کلی موضوعات مختلف اثر نمک و مطالعات انجام گرفته در این زمینه را می‌توان در چهار بخش زیر دسته‌بندی نمود که هر کدام از آنها کاربردهای بسیار مهمی در صنایع و علوم مختلف دارند:

(۱) انتقال حل شونده ۱ به فاز گاز در اثر افزودن حل شونده ۲ به محلول آبی حل شونده ۱. مثل اثر نمک بر روی حلalیت گازها در محلول های آبی یا اثر نمک بر روی ترکیب فاز بخار در حال تعادل با یک مخلوط مایع.

(۲) انتقال حل شونده ۱ به فاز جامد در اثر افزودن حل شونده ۲ به محلول آبی حل شونده ۱. مثل اثر نمک بر روی ترسیب، پایداری، فعالیت بیولوژیکی و حلالیت مواد مختلف بویژه مولکول‌های زیستی در محلول‌های آبی.

اهمیت این موضوع ما را بر آن داشت تا بخشی از فعالیت‌های پژوهشی گروه تحقیقاتی خود در آزمایشگاه تحقیقاتی ترمودینامیک دانشگاه کردستان را بر روی موضوع اثر نمک متمرکز کنیم. نتایج بدست آمده در این زمینه بصورت مقالات متعددی در مجلات معتبر بین‌المللی به چاپ رسیده است که در این نوشتار از آن‌ها هم استفاده شده است. اگر چه سعی شده در این کتاب از آخرين و معتبرترین دستاوردهای علمی در اين زمینه استفاده شود، اما بی‌شك خالی از نقص نخواهد بود و دست تمامی خوانندگان عزيز را برای دریافت نظرات و پیشنهادات سازنده به گرمی می‌فشاريم. در پایان بر خود لازم می‌دانيم از استاد بزرگوار جناب آقای دکتر محمد تقی زعفرانی، معاون محترم پژوهشی دانشگاه کردستان جناب آقای دکتر عبدالله سليمی، پرسنل خدوم و زحمتکش معاونت پژوهشی دانشگاه کردستان، تمامی دانشجویان تحصیلات تكمیلی ترمودینامیک دانشگاه کردستان، همکاران گروه شیمی دانشگاه کردستان و انتشارات علمی کالج که هر کدام به نحوی در به ثمر نشاندن این اثر سهم داشته‌اند، صمیمانه سپاسگزاری نماییم.

سندج - پاییز ۱۳۹۳

رحمت صادقی

استاد گروه شیمی دانشگاه کردستان

نوسيبه ابراهيمى

دانشجوی دکتری شیمی فیزیک دانشگاه کردستان